

TVÄRS ÖVER

NR 4 2024 • GS-FACKET AVD 5 SÖDRA SVEALAND

Klickbara länkar
i dokumentet!

SKA FACKET SYSSLA MED POLITIK?

Text: Natalia Sparrelid

Hur många gånger har vi inte fått den frågan. Svaren kan variera i på vilket sätt men inte ATT vi ska syssla med politik. Facket är i högsta grad en politisk rörelse med en lång (eller kort om man tycker det) historia som drivit fram alltifrån rösträtt, semester, arbetstid, svenska modellen mm. Hade inte arbetare organiserat sig för att senare ta sig in i politiken hade det vi nu tar förgivet inte ens kommit till.

Vi kan ta en liten återblick i hur det kunde se ut för bara ca. 200 år sen när vi inte hade demokrati i Sverige. Folket som vid den här tiden var drängar och pigor

ägda av en husbonde. De fick mat och husrum och tyg att sy kläder med. Ofta blev de slagna och våldtagna av husbonden. De skulle lyda Gud, Kungen, Adeln och husbonden i den ordningen. I kyrkan skrämdes prästen upp dem för att de skulle lyda.

Ni hör ju. Inga rättigheter fanns.

Om vi hoppar fram till industrialiseringen (1850-1900) där brukspatronerna (arbetsgivarna) ägde huset du bodde i, affären du köpte mat i och bryggeriet du handlade sprit i så var du konstant skyldig denne pengar. Detta betalades via arbete i fabriken och du levde och dog där i skuld. Medellivslängden var 40 år.

Örebro, 1917. FOTO: (JOHAN IVAR LÖÖW) (ÖREBRO STADSARKIV).

**LYSSNA HÄR PÅ
HUNGERUPPRORET**

Arbetarna var tvungna att organisera sig med strejkkassor och ursprunget till a-kassan för att stå upp för löner och drägligare liv. Men vinsterna var små och lagarna emot oss. Efter decennium av strejker och fattigdom förstod de att de måste ta sig in i politiken där lagarna stiftas. Det fanns ingen rösträtt så som vi känner till den idag utan den baserades på inkomst och status. För att få makt där var vi tvungna att först ändra på rösträtten. Det blev en snårig väg men när den Ryska Revolutionen 1917 slutade med att Tsaren Nikolaj II och hans familj blev mördade 1918 blev det även oroligt i Sverige. Det rådde hungersnöd i hela landet, kravaller och demonstrationer avlöste varandra med kvinnor i spetsen. Gustav V som var Kung då blev väldigt rädd att samma sak som hände tsaren skulle hända honom. Han rådfrågade sin före detta skolkamrat Hjalmar Branting, vid den här tiden Socialdemokraternas partiledare, om vad som skulle kunna lugna ner. Svaret var "allmän och lika rösträtt". Så blev det, dock kraftigt inskränkt, men efter att 5 kvinnor blev invalda i riksdagen och gick ihop i frågan så ändrades det till att även gälla kvinnor och män oavsett inkomst mm.

Sen dess har arbetarrörelsen drivit frågor in i politiken för sånt som gynnar oss. Vi har gått från slavarbetare

hos bönder och patroner till att ha mer fritid, semester och löner som går att leva på. Vi har ett system som ska skydda dig när du är arbetslös, sjuk eller går i pension. Jag kan hålla på hur länge som helst men jag tror ni fattar vad jag är ute efter. Inget har kommit gratis utan det har bokstavligen varit människor som gått i fronten och offrat sina liv för de rättigheter vi åtnjuter idag. Men ingenting, och det här lägger jag extra betoning på; **INGENTING** kommer garanterat finnas kvar utan att vi fortsätter kämpa för det. Mattan kan dras undan så fort att du inte fattar vad som hänt. Därför är det viktigt att vi driver och försvarar våra frågor in i politiken, varje dag, hela tiden och det är avgörande att veta vilka som driver dessa frågor till din fördel när du ska rösta. Det ligger i helheten, hur en ser på ett samhällsbygge som är grundläggande. Vilka skydd ska vi bidra med gemensamt, hur säkerställer vi allas lika värde i de beslut som tas och hur får vi mer av kakan vi sliter varje dag på jobbet för? Sist vill jag bara skicka med att fortsatt vara nyfikna, använd era kritiska ögon, fråga vem som tjänar på vad och vilka konsekvenser det blir när ni gör val i livets stora och små beslut.

Är det något jag är övertygad om så är det att om något är bra för alla (många) så är det i slutändan bra för dig!

GS-FACKET KRÄVER 4,2 % I LÖNEÖKNING OCH AVSÄTTNING TILL ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Facken inom Industrin står enade i kravet på en löneökning på 4,2 procent och fortsatta satsningar på arbetstidsförkortning.

GS-facket utgör tillsammans med IF Metall, Livs, Sveriges Ingenjörer och Unionen Facken inom Industrin. Idag presenterade förbunden sina gemensamma krav inför avtalsrörelsen 2025, den så kallade avtalsplattformen.

I avtalsplattformen finns krav på:

- **Löneökningar om 4,2 procent**
- **Avsättningar till arbetstidsförkortningssystemen (ser olika ut på de olika avtalen)**
- **Övertidskompensation för deltidsanställda**
- **Krav på förskottsemester**

Lönekravet är en fortsättning på den uppväxling av löneökningstakten som gjordes 2022, som då var det högsta lönekravet på över 25 år.

Per-Olof Sjöo lyfter att det varit en tuff period för många av GS-fackets medlemmar med stora varsel inom framförallt träindustrin. Men det är inte lönerna som gjort att träindustrin gått tungt, förklaringen till den låga efterfrågan på trävaror ligger i ett minskat byggande till följd av en hög inflation och ränta. Att regeringen avstått satsningar för att mildra krisen har inte förenklat för GS-fackets medlemmar. Men Per-Olof Sjöo är optimistisk för framtiden.

-Bostadsbristen har inte blivit mindre i spåren av de varsel som vi sett de senaste ett och ett halv åren, tvärt om. Bostadsbehovet är rekordstort och branschen kommer behöva göra stora nyanställningar när byggandet vänder uppåt igen. Då är det viktigt att företagen kan erbjuda attraktiva arbetsvillkor och bra löner för att säkerställa kompetensförsörjningen, avslutar Sjöo.

Det mesta pekar också på att vi är igenom höginflationsperioden, och möjligheten att säkerställa reallöneökningar, det vill säga löneökningar högre än inflationen, ser återigen goda ut.

-Efter en period av hög inflation där våra medlemmars köpkraft minskat är jag glad att vi går fram med ett krav på både höga löneökningar men också offensiva krav på ytterliga avsättningar till de mycket populära arbetstidsförkortningssystemen. Det visar på en stark sammanhållning i Facken inom industrin och en vilja att förbättra villkoren för svenska industriarbetare, säger GS-fackets avtalssekreterare Madelene Engman.

Men det kommer inte bli någon enkel match att ro hem de här förslagen hos arbetsgivarna tror hon.

-Varje avtalsrörelse innebär en kamp mot arbetsgivarna för varje krona. Det kommer bli en oerhört tuff avtalsrörelse där vår fackliga styrka blir avgörande. Det är viktigt att komma ihåg att varje medlem räknas, avslutar Madelene Engman.

Nu är tiden inne för att stå upp för våra rättigheter och framtid!

Be dina kollegor att gå med i GS-facket och stötta kraven för högre löner och bättre villkor!

NYTT FRÅN FOLKSAM

Vi ändrar tidpunkt för autogirodragning

För dig som har boendeförsäkring hos oss

Vi på Folksam byter till ett modernare försäkringssystem som kan påverka tidpunkten för när du ska betala din boendeförsäkring. Vid förnyelsen av din försäkring kan du få två autogirodragningar nära inpå varandra.

Du som betalar din boendeförsäkring med autogiro kommer i fortsättningen att ha dragningen den första vardagen i månaden istället för den sista.

Två autogirobetalningar tätt inpå varandra

Om du har en försäkring med huvudförfallodatum den första i en månad kommer du märka att två betalningar dras nära varandra. Det är helt korrekt och kommer bara att ske vid det tillfälle din boendeförsäkring förnyas. Den ena dragningen görs i efterskott för sista månaden på nuvarande försäkringsår och den andra görs i förskott för första månaden på nya försäkringsåret.

Exempel på två betalningar nära varandra

- Om huvudförfallodagen för din försäkring är den 1 januari 2025, kommer autogirobetalningen för december att dras 30 december 2024. Betalningen för januari dras den 2 januari 2025.

Nytt försäkringsnummer

Du får även ett nytt försäkringsnummer när ditt nya försäkringsår börjar. Du hittar det på ditt försäkringsbesked.

Se dina betalningar

Logga in på Mina sidor för att se dina betalningar. Cirka tio dagar innan betalningen ska ske kan du se vilket belopp vi kommer att dra från ditt konto och på vilken dag. På Mina sidor kan du även se alla dina försäkringar, sparanden och villkor.

Folksam

ARBETSPLATSBESÖK I NÄVEKVARN

Näfveqvarns Slab & Wood Shop finns i Nävekvärn och startades 2017 av Krister Thunberg.

När företaget grundades så fanns ett antal liknande amerikanska företag som förebild. Målet var att skapa en handelsplats för specialvirke.

Företaget består av flera delar; butik, lager men även såg och tork. Vid uppstarten togs kontakt med GS-facket för att teckna avtal som underlättar att erbjuda praktikplatser och anställningar.

- En bra och smidig hantering och ett personligt bemötande uppskattas, säger Krister när vi besökte platsen 13 november.

/Ulf Karlsson

MEDLEMMARNA ÄR VART STÖRSTA INTRESSE

Vi på avdelningen uppskattar verkligen att träffa er medlemmar och förtroendevalda. Vi ser vilken viktig roll ni spelar för att alla ska få ett, inte bara drägligt arbetsliv, utan gärna ett gott och utvecklande sådant.

I år har vi från avdelningen varit ute och besökt er på arbetsplatserna över 200 gånger, vi har värvat drygt 250 nya medlemmar, våra regionala skyddsombud har gjort över 100 skyddsronder där det saknas skyddsombud. Dessutom tecknade vi 47 nya kollektivavtal, vi har reglerat lönerna för er som jobbar på en arbetsplats med kollektivavtal och vi har utbildat över 185 medlemmar i avdelningen på 313 utbildningar under 2024.

Med det så tackar vi ödmjukast för att vi fått arbeta med er och hoppas på många fler möten och samtal under 2025.

Bästa hälsningar
Avd 5 Styrelse och personal.

